

حجراتی

شماره ۱۹۴ دی ماه ۱۴۰۱

www.iict.ac.ir

تهیه شده در اداره روابط عمومی و اطلاع رسانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

✓ در این شماره می‌خوانید ...

- ✓ داستان حجاب در قرآن
- ✓ رادیکالیسم اسلامی در ایران معاصر
- ✓ جایگاه عقل در درک حقایق شهودی
- ✓ مبارزی که گرفتار عقلانیت ابزاری نشد
- ✓ شهید سلیمانی شهید تراز انقلاب اسلامی بود
- ✓ دلایل گریز از پژوهش عینی در علوم انسانی اسلامی
- ✓ تقسیم کار مشخص پژوهشگاه‌های علوم انسانی اسلامی
- ✓ مهمترین نگرانی حضرت زهرا(س) انحراف جامعه از مسیر خود
- ✓ برخورد قاطعانه قوه قضاییه با عاملان و برهم‌زنندگان امنیت اجتماعی
- ✓ .....

پژوهشکده نظام‌های اسلامی

<http://www.iict.ac.ir/...>

سخنرانی

مهمترین نگرانی حضرت زهرا انحراف جامعه از مسیر خود

جهاد تبیین واژه‌ای است که این روزها زیاد می‌شنویم، ابتدا توضیحی درباره خود این واژه عرض کنم. ممکن است ما تصویری از جهاد داشته باشیم که ناظر به جنگ در معرکه مسلحانه باشد. مراد ما از جهاد تبیین قطعا قتال نیست. اگر در واژگان قرآن نگاه کنیم چهار نوع واژگان داریم: جهاد، قتال، حرب، قتل. هر کدام از این واژگان با هم فرق می‌کند.

<http://www.iict.ac.ir/...>

کرسی

فارابی مبانی فلسفه یونانی را به مبانی اسلامی تغییر داد

در راستای برگزاری اولین کنگره جهانی «فارابی و فرهنگ و تمدن اسلامی»، کرسی علمی ترویجی «روش‌شناسی فارابی در اسلامی‌سازی فلسفه یونان» توسط گروه سیاست پژوهشگاه با همکاری موسسه مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به صورت حضوری و مجازی برگزار شد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مصاحبه

حضور فعال گروه فقه و حقوق در موضوعات مهم و جاری کشور

در راستای سلسله گفتگوهای علمی با مدیران گروه‌های پژوهش‌کننده‌های علمی پژوهشگاه، در گفتگویی با حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر غلامرضا پیوندی مدیر گروه فقه و حقوق پژوهشگاه، از آخرین فعالیت‌های گروه فقه و حقوق در سال ۱۴۰۱ در موضوعات و امور جاری کشور مطلع شدیم که در پیوند همین مطلب، مشروح این مصاحبه آمده است.

<http://www.iict.ac.ir/...>

نشست

شرح تفاوت‌های جرم محارب در قوانین مصوب پس از انقلاب

نشست تخصصی بررسی جرم محاربه و مجازات آن، با حضور جمعی از حقوقدانان، اساتید دانشگاه، وکلا و کارآموزان وکالت و با حضور حسینعلی بای، عضو هیأت علمی گروه فقه و حقوق پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی و از نگارندگان بخش دیات قانون مجازات اسلامی (مصوب ۱۳۹۲) برگزار شد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مصاحبه با رسا

برخورد قاطع قوه قضاییه با برهم‌زنندگان امنیت اجتماعی

با وجود گذشت بیش از دو ماه از اغتشاشات اخیر، همچنان برخی از افراد که گویا اساساً اطلاع صحیحی از وقایع اطراف خود ندارند تلاش می‌کنند دلیل بروز این اغتشاشات را مشکلات اقتصادی، فقر و گرانی معرفی کنند. البته تردیدی نیست که مشکلات اقتصادی وجود دارد و مردم نیز از این مشکلات رنج می‌برند.

<http://www.iict.ac.ir/...>

یادداشت

رادیکالیسم اسلامی در ایران معاصر

جناب آقای دکتر عبدالوهاب فرانی

اجمالاً رادیکالیسم اسلامی را اشاره به گروه‌هایی می‌دانیم که اولاً بنا به دلایلی با فرآیندهای حاکم بر جهان کنونی مخالفت می‌کنند ثانیاً با ارجاع به بنیادهای اصلی دین و پرهیز از هرگونه تفسیر تاریخی و نسبی نسبت به آن، نظم حاکم را به نقد می‌کشانند؛ از این رو، رادیکالیسم اسلامی نگاهی آرمانی از شرایط مدرن به اصول اولیه و اصالت‌های اسلامی دارد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

یادداشت

مبارزی که گرفتار «عقلانیت ابزاری» نشد

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمجتهد ایزدهی

سیدمجتبی میرلوحی معروف به نواب، بنیانگذار و رهبر «جمعیت فدائیان اسلام» است که از او کتاب «راهنمای حقایق» هم به یادگار مانده که در آن بتشریح مختصات یک «حکومت اسلامی» می‌پردازد. او به دلیل داشتن رویکرد انقلابی، دینی، ملی و امت محوری، بی‌شک حرکتی رو به جلو را در تاریخ معاصر رقم زد و نقش و عاملیت او در تحولات ملی و دینی غیرانکار است.

<http://www.iict.ac.ir/...>

سخنرانی

شهید سلیمانی، سردارِ ترازِ انقلابِ اسلامی بود

حجت‌الاسلام والمسلمین محسن مهاجرنیا

حجت‌الاسلام والمسلمین محسن مهاجرنیا عضو هیأت علمی گروه سیاست پژوهشگاه در سیزدهمین جلسه از نهمین دوره کرسی‌های آزاداندیشی با عنوان «گفتمان انقلاب اسلامی» گفت: امشب مصادف است با سالگرد شهادت شهید «حاج قاسم سلیمانی» که از مردان بسیار تأثیرگذار و حقیقتاً مجاهد و انقلابی در مسیر گفتمان انقلاب اسلامی بود.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مصاحبه با شبستان

دفاع حضرت زهرا (س) از جایگاه ولایت الگوی تمام عیار برای مسئولان نظام

حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر سید کاظم سیدباقری مدیر گروه سیاست پژوهشگاه در گفتگو با خبرگزاری شبستان در مورد سیره زندگی سیاسی و ولایت مداری حضرت زهرا (س) گفت: زندگی حضرت زهرا (س) در عرصه‌های مختلف زندگی سیاسی و اجتماعی قابل الگوبرداری است و می‌توان ایشان را الگو و سرمشق زندگی اجتماعی قرار داد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مصاحبه با فارسی

مشکل حکومت است یا کارگزار؟ مسأله این است!

مسأله کارآمدی نظام‌های سیاسی، نشأت گرفته از آن آرمان‌ها و ارزش‌های حاکمیت است. برخی کارآمدی‌ها عمومی‌اند یعنی در تمامی حاکمیت‌ها و فارغ از اینکه چه ایدئولوژی را دنبال می‌کنند مطرح است. مثل رفاه اقتصادی و اجتماعی، بهداشت و درمان، آموزش و سواد، امنیت و... اما در آن سو برخی کارآمدی‌ها مربوط به هنجارهای متأثر از ارزش‌هاست.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مصاحبه با شبستان

حدود مجازات محاربه از منظر امام خمینی (ره)

اولین قانون کیفری در بحث جرم انگاری محاربه، قانون حدود و قصاص سال ۱۳۶۱ است، جرم محاربه در ماده ۱۹۶ قانون حدود و قصاص سال ۱۳۶۱ در قانون گذاری کشور ما وارد شد که در آن زمان این گونه تعریف شده است. هر کسی که برای ایجاد رعب، هراس و سلب امنیت مردم دست به اسلحه ببرد، محارب می باشد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

سخنرانی

نگاه آئینک یکی از آسیب‌های جدی پژوهش‌های فقهی است

آیت‌الله ابوالقاسم علی‌دوست

آیت‌الله ابوالقاسم علی‌دوست عضو هیأت علمی گروه فقه و حقوق پژوهشگاه به مناسبت هفته پژوهش طی نشست در جمع پژوهشگران پژوهشگاه فقه معاصر پیرامون بایسته‌ها و مراحل پژوهش‌های فقهی به ارائه بحث پرداخت و گفت: ما در ارتباط با هر دانشی سه مرحله داریم؛ نخست مرحله‌ی اطلاعات است که انسان کسب اطلاعات می‌کند.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مصاحبه با شبستان

حماسه ۹ دی؛ رفراندوم ملی در دفاع از نظام و رهبری بود

حجت‌الاسلام والمسلمین محمد ملک‌زاده

حجت‌الاسلام والمسلمین محمد ملک‌زاده عضو هیأت علمی گروه سیاست پژوهشگاه در گفتگو با خبرنگاری شبستان با گرامی‌داشت حاسه ۹ دی اظهار داشت: بحران سال ۸۸ را همچون سایر فتنه‌های سالهای اخیر می‌توان تلاش هماهنگ دشمنان بیرونی و فریب خوردگان داخلی در جهت تضعیف توان دولت و نظام برای تحقق برنامه‌های اداره کشور دانست.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مصاحبه با شبستان

جنس جهاد در جنگ ترکیبی از نوع جهاد تبیین است

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدسجاد ایزدهی

جنگ ترکیبی یک جنگ یک طرفه نیست و از ابزار واحدی به نام سلاح و شمشیر، تفنگ و... در آن استفاده نمی‌شود، باید در مواجهه با این جنگ نیز یک مواجهه ترکیبی داشت یعنی از یک فرماندهی واحد و متمرکز در حوزه‌های مختلف و متنوع با ابزارهای مورد استفاده دشمن بهره برد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

یادداشت

برگی از کارنامه مدیریتی سردار دل‌ها

در تمام امورات خویش به ویژه در انجام وظایف مدیریت و فرماندهی اخلاص داشت نمی‌خواست دیده شود اجازه تقدیر از خود را نمی‌داد برای دریافت نشان ذوالفقار التماس می‌کرد که علنی نشود خود را سرباز کوچک معرفی کرد و وصیت نمود که بر سنگ قبر او تنها بنویسند سرباز قاسم سلیمانی.

<http://www.iict.ac.ir/...>

سخنرانی

مفهوم انتظار در گفتمان انقلاب اسلامی

«انتظار» و مهدویت و انتظار ظهور امام عصر(عجل الله تعالی فرجه الشریف) یکی از مفاهیم کلیدی انقلاب اسلامی است. در گفتمان انقلاب اسلامی اگر بخواهیم دو مفهوم بسیار مهم را ذکر کنیم؛ یکی «حماسه عاشورا» است و یکی هم «انتظار فرج». این دو مفهوم هم بسیار نقش آفرین بودند و هم در آینده پژوهی انقلاب بسیار تأثیرگذار هستند.

<http://www.iict.ac.ir/...>

یادداشت

ثبات بازار ارز چگونه؟

این روزها افزایش قیمت ارز و کاهش قدرت پول ملی، مشکلات فراوانی برای اقتصاد ایران از جمله افزایش افسارگسیخته قیمت‌ها را به دنبال دارد. این امر موجب نارضایتی عموم مردم شده است و زمینه سوء استفاده سودجویان داخلی و دشمنان خارجی را فراهم می‌کند. بنابراین دولت باید اقدام موثر و فوری در کنترل بازار ارز داشته باشد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مصاحبه با شبستان

استفاده دشمن در جنگ ترکیبی از ابزارهای مختلف و هم عرض

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدسجاد ایزدی

جنگ‌ها به واسطه تعارض منافع شکل می‌گیرد. وقتی که دو گروه به دو شکل نمی‌توانند بر یکدیگر غلبه کرده یا در کنار یکدیگر قرار بگیرند به یک جنگ مبادرت می‌کنند و وقتی جنگ رخ می‌دهد، اتفاق دیگری حادث نمی‌شود. طبعاً جنگ به عنوان یک ابزار برای تحصیل منافع شخص، دولت، نهاد یا کشور است و وقتی نتواند از ابزار دیگری استفاده کند از این موضوع بهره می‌برد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

سخنرانی

پژوهشگاه‌های علوم انسانی - اسلامی تقسیم کار مشخصی داشته باشند

آیت‌الله علی‌اکبر رشاد

آیت‌الله علی‌اکبر رشاد در اختتامیه سومین همایش "علوم انسانی - اسلامی، پژوهش و فناوری" که در تالار شهید سلیمانی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی برگزار شد در سخنانی بصورت برخط با تأکید بر ضرورت تقسیم کار گفت: با دستور کاری دقیق و تقسیم کار میان پژوهشگاه‌ها می‌توانیم به سمت ارتقاء جایگاه علوم انسانی - اسلامی قدم برداریم.

<http://www.iict.ac.ir/...>

سخرانی

نقطه تمرکز علمی آیت‌الله مصباح علوم انسانی اسلامی است

حجت الاسلام والمسلمین عبدالحسین خسروپناه عضو هیأت علمی گروه فلسفه پژوهشگاه در مراسم بزرگداشت آیت‌الله مصباح یزدی که در مدرسه علمیه صدر بازار اصفهان برگزار شد، اظهار داشت: حقیقتاً رهبر معظم انقلاب در دیدار با ستاد بزرگداشت آیت‌الله مصباح یزدی خصایصی از این عالم بیان کردند که بی‌بدیل است.

<http://www.iict.ac.ir/...>

کرسی

جایگاه عقل در درک حقایق شهودی

نقد عقل به معنای امکان کشف از واقعیت به خصوص واقعیت ما بعد طبیعی با عقل نه رخداد نوین که واقعه دیرین در تاریخ اندیشه بشری است که در جریان‌های فکری با رویکردهای متفاوت ساخته و پرداخته شده و به سرای اندیشمندان به خصوص علمای مسلمان منزل گزیده است.

<http://www.iict.ac.ir/...>

یادداشت

فاطمه (س)؛ بانویی که نگاه مطالبه‌گر به خدا و انقلاب پیامبر (ص) نداشت

فاطمه (س) مظهر مدیریت انسان بر محور اراده الهی: یکی از مهم‌ترین گزینه‌های انسان، سودمحوری و خودمحوری است و بر همین اساس، انسان امروزی تلاش می‌کند همه چیز را بر محور خود بفهمد، معنا کند و برای آن کارکرد و فایده تعریف کند. از این نگاه انسان مدرن همیشه مطالبه می‌کند و کمتر پیش می‌آید که خود را بدهکار هم بداند.

<http://www.iict.ac.ir/...>

یادداشت

فمینیسیم مردستیزانه حاصل نظریه تضاد است

اندیشه غرب مدرن بر مبنای اومانیسیم، ساجکتیوسم و سکولاریسم است؛ یعنی اصالت انسان، اصالت عقل خودبنیاد و اصالت دنیا. در این سه اصل، اصالت انسان، جوهر مدرنیته به شمار می‌آید؛ آن هم در ساختهای حیوانیت، شهوت و غضب که نماینده آن انسانی است که در هالیوود به نمایش درآمده است.

<http://www.iict.ac.ir/...>

یادداشت

شاخص‌های فرد و جامعه رشديافته

خطبه فدکیه حضرت زهراء سلام الله علیها از نمونه‌های اعجازگونهٔ خاندان عصمت و طهارت است، در بخشی از این خطبه، حضرت به بیان دلیل معارف و فلسفه احکام و آثار و کارکردهای آنها پرداخته‌اند. خصلت روایاتی که به حکمت نهفته در معارف و احکام می‌پردازند، شاخص‌سازی و راهبردگذاری است که جهت حرکت و جهت فرآیند را نشان می‌دهند.

<http://www.iict.ac.ir/...>

یادداشت

رقص و جولان بر سر میدان کنند یعنی چه؟

سردار دل ما در خاطره‌هایی از سردار شهید همدانی، آن هنگام که عزم رحیل بر میدان خون داشت و بوی وصال به حریم قدس ربوبی می‌داد، چند بیتي از مثنوی مولانا را در وصف حال شهید خواند که نظرمان را جلب کرد. به خصوص آن که با اشک و احساس خاصی خواند؛ انگار حال خویش را نیز به تصویر کشاند.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مصاحبه با شبستان

لزوم استخراج مبانی علمی و معرفتی از سخنرانی‌های سردار دلها

ما از مکتب شهید سلیمانی درس زیستن و زندگی مومنانه و سبک زندگی اسلامی بر اساس اسلام ناب محمدی (ص) و درس تفکر و روحیه و عمل جهادی و نوسازی و در عین حال خدمت خالصانه و مدیریت انقلابی و جهادی می‌گیریم. رابطه ایشان با خدا اهل بیت(ع)، عالمان دینی و اصل ولایت و ولی فقیه به عنوان عالم ربانی و در عین حال فرمانده یک رابطه تعریف شده بود.

<http://www.iict.ac.ir/...>

یادداشت

نگاهی نو به معنای ام ابیها

یکی از کنیه‌ها یا القاب حضرت فاطمه زهرا س «ام ابیها» است به معنای مادر پدر خویش. درباره علت این کنیه اختلاف زیادی وجود دارد؛ برای مثال: - همان طور که پیامبر اسلام(ص) خود را مدیون مادرش آمنه می‌دانست، خود را مدیون دخترش فاطمه(س) نیز می‌دانست. از این رو، آن حضرت به فاطمه(س)، لقب ام ابیها را داد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

سخنرانی

تأمل فلسفی و معرفت‌شناختی در فضای سایبریک ضرورت وجودی برای بشر

حجت‌الاسلام علیرضا قائمی نیا گفت: تأمل فلسفی و معرفت‌شناختی در باب فضای سایبریک، نه یک سرگرمی و صرفاً حاصل کنجکاوی فلسفی است، بلکه یک ضرورت وجودی برای بشر امروزی است. هرگز فلسفه حقیقی در آسمان هفتم و عالم انتزاعیات باقی نمی‌ماند، بلکه برای تحلیل مشکلات بشر به روی زمین و عالم عینی و ملموس او تنزل می‌کند.

<http://www.iict.ac.ir/...>

سخنرانی

جهاد تبیین فاطمه(س) در وقایع پس از رحلت پیامبر(ص)

همه واقفیم حضرت زهرا(س) نماد همه فضیلت‌هاست، چون پاره تن پیامبر اکرم(ص) است. ایشان در خلق و خوی و منش شباهت تام با پدرشان داشتند. شخصیتی به نام ابوالقاسم طبرانی از محدثان قرن چهارم چند مجموعه حدیثی دارد، در یکی از مجموعه‌ها، حدیثی را با این مضمون از عایشه نقل می‌کند که من بین افراد، کسی را با فضیلت‌تر از فاطمه(س) جز پدرش ندیدم.

<http://www.iict.ac.ir/...>

سخنرانی

منظور از تمدن نوین اسلامی چیست؟

منظور از حکمرانی حکومتداری نیست ولو در حکومتداری از حکمرانی استفاده می‌شود. مقصود از حکمرانی هدایتگری فرایندی است که از سیاستگذاری شروع می‌شود و به خدمات عمومی منتهی می‌شود لذا گام اول سیاستگذاری و ترسیم خط‌مشی‌هایی است که حرکت را جهت می‌دهد. در مرحله بعد نوبت به تنظیم‌گری می‌رسد و بعد نوبت به خدمات می‌رسد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

یادداشت

داستان حجاب در قرآن

اختلاف طبقاتی در پوشش؛ زیرا چنان که اشاره کردیم، حجاب ویژه زنان سرشناس بود و به طور طبیعی آنان مایل نبودند زنان معمول جامعه پوششی همانند آن‌ها داشته باشند. اگر این مانع برطرف نمی‌شد، موانعی فراروی گسترش حجاب و پذیرش عمومی آن و چه بسا روند گسترش اسلام‌خواهی به وجود می‌آمد که در دوران ضعف جامعه اسلامی به صلاح نبود.

<http://www.iict.ac.ir/...>

کرسی

حجاب برای دور داشتن فاسقان و حکمی مولوی است

کرسی علمی ترویجی با موضوع ”مولوی یا ارشادی بودن حکم حجاب بر اساس آیه ۵۹ سوره احزاب“ توسط گروه قرآن پژوهی پژوهشگاه به صورت حضوری و مجازی برگزار شد. در این کرسی علمی حجت‌الاسلام و المسلمین سعید داودی به عنوان ارائه کننده، حجج اسلام و المسلمین علی محمدی جورکویه و خالد الغفوری به عنوان ناقد حضور داشتند.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مصاحبه با رسا

حوزه انقلابی باید توان پایه ریزی اندیشه و حل مسائل نظام را داشته باشد

حوزه انقلابی یعنی حوزه ای که یک ظرفیتی دارد که در آن می تواند پشتیبان ایجاد یک انقلاب باشد و بتواند این انقلاب را نگه دارد و می تواند این انقلاب را توسعه و تعمیق ببخشد و خلاء های ایدئولوژیک و خلاء های حقوقی قانونی این حوزه انقلاب را به نحو شایسته ای تامین کند.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مصاحبه با اینا

فاطمه(س) تا لحظه شهادت تکلیف محور بود

یکی از مهم‌ترین غریزه‌های انسان، سودمحوری و خودمحوری است و بر همین اساس، انسان امروزی تلاش می‌کند همه چیز را بر محور خود بفهمد، معنا کند و برای آن کارکرد و فایده تعریف کند. از این نگاه انسان مدرن همیشه مطالبه می‌کند و کمتر پیش می‌آید که خود را بدهکار بداند. اساساً رشد انسان به این است که همین غرایزش را مدیریت کند و از پوسته خود خارج شود.

<http://www.iict.ac.ir/...>

سخنرانی

رهبری و رهروی در مکتب شهید سلیمانی

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدجواد رودگر

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدجواد رودگر عضو هیات علمی پژوهشگاه در نشست «رهبری و رهروی در مکتب شهید سلیمانی» عنوان کرد: سردار سلیمانی از حوالی سال ۱۳۵۵ که وارد فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی متناسب با شرایط سنی و اجتماعی زمان خود شد تا سال ۱۳۹۸ یعنی حدود ۴۴ سال زندگی‌اش مملو از پویندگی، بالندگی و تطورات تکاملی بود.

<http://www.iict.ac.ir/...>

سخنرانی

طبیعت شناسی قرآن با پارادایم طبیعت شناسی علم متفاوت است

حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالحسین خسروپناه

حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالحسین خسروپناه عضو هیات علمی گروه فلسفه پژوهشگاه صبح امروز در همایش حکمت اسلامی و علو طبیعی درباره پیوند حکمت اسلامی و طبیعت شناسی اظهار کرد: حکمت واژه‌ای ایرانی اسلامی است در هیچ فرهنگ و سنت دیگری وجود ندارد، هیچ معادلی هم ندارد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مصاحبه با خراسان

در حسرت «نظریه فرهنگ» ۴۴ سال پس از انقلاب!

پیش از آن که بخواهیم به راهکارها، اعم از جزئی یا کلی بپردازیم، ابتدا باید مفهوم بازسازی انقلابی ساختار فرهنگی را تعریف و سپس منطق این بازسازی را معین و پس از آن، مراحل دستیابی به این بازسازی را طراحی کنیم تا نقشه اقدام روشنی برای رسیدن به این هدف در اختیار داشته باشیم. همچنین باید معلوم کنیم پیش نیازهای تئوریک این موضوع چیست؟

جناب آقای دکتر مسعود فیاضی

<http://www.iict.ac.ir/...>

سخنرانی

دلایل گریز از پژوهش عینی در علوم انسانی اسلامی

در ساختار کنشگری علمی ما، تمایل تاریخی و دیرینه به سوی «پژوهش نظری» وجود دارد و ما به لحاظ «هویت معرفتی» خویش، اعتنا و اهتمام چندانی به پژوهش عینی نداریم. این معضل تا آنجا ریشه‌دار است که شاید بتوان گفت یکی از زمینه‌های افول «حکمت عملی» در عالم اسلامی، استقرار همین منطق پژوهشی بوده است.

جناب آقای مهدی جمشیدی

<http://www.iiict.ac.ir/...>

مصاحبه با فارسی

شارلی ابدو فرصتی برای معرفی دوباره رهبر جبهه انقلاب

طنز و آنچه که در قالب هنر ذیل آن قرار می‌گیرد، مثل کاریکاتور به خودی خود امر ارزشمند و مهمی است چرا که در بسیاری از اوقات یک کاریکاتور می‌تواند مفهومی را به خوبی به طرف مقابل منتقل بکند در حالی که شاید عقل و استدلال و بحث‌های علمی از چنین انتقالی عاجز هستند.

<http://www.iiict.ac.ir/...>

مصاحبه با فارسی

نگاهی به چهارده دوره جایزه ادبی جلال آل احمد

جشنواره‌ها به عنوان یکی از حلقات زنجیره پیشاتولید تا پسامصرف در حوزه کتاب و ادبیات، خود، زاینده و برآمده از دیگر ارکان موثر و سازنده ادبیات هستند. به تعبیری امر جشنواره ادبی در صورتی می‌تواند بر فرآیندها تاثیر بگذارد که از هم سنخی کافی با دیگر ارکان آن برخوردار باشد.

<http://www.iiict.ac.ir/...>

مصاحبه با ایسنا

سه دیدگاه در خصوص شهید حاج قاسم سلیمانی

شهید سلیمانی آنقدر در ارتقاء آگاهی و توانمندی‌های افراد مقاومت در کل خاورمیانه کار کرد که به نوعی خودش را تکثیر کرد یعنی مشابه ایشان الان در خاورمیانه و امثال شهید المهندس زیاد وجود دارد. این تکثیر توانسته جبهه مقاومت شیعه در خاورمیانه را به یک خودگردانی ذاتی برساند که خودشان را می‌توانند در نبود او اداره کنند.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مصاحبه با فکرت

نگاهی آسیب‌شناسانه به کنشگری نخبگان در نظام حکمرانی

نخبگی در واقع به معنای برخورداری از یک توان و ظرفیتی بیشتر از میانگین جامعه در عرصه‌های مختلف است. به همین جهت ضروری است که متعلق یا مضاف‌الیه نخبگی را مشخص کنیم. ما نخبه علمی، اخلاقی، سیاسی، اقتصادی، صنعتی و .... داریم و لازم است که هر کدام را جدا ببینیم.

<http://www.iict.ac.ir/...>

سخنرانی

نقد ادبی باید از بخش اصلی وارد ساختار جایزه جلال شود

نقد ادبی روح و ریشه ادبیات است و در برخورد نقد ادبی و جایزه جلال باید به سه وجه نقد ادبی برای جایزه جلال، نقد ادبی در جایزه جلال و نقد ادبی درباره جایزه جلال توجه کنیم. در نقد ادبی برای جایزه جلال، نقد ابزاری برای رسیدن به نتیجه در یک رقابت است که باعث می‌شود سره از ناسره و بهتر از بهین جدا شود.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مصاحبه با شبستان

زنان جامعه در بستر تمدن اسلامی از حضرت فاطمه تبعیت می‌کنند

می‌توان از ویژگی‌هایی که حضرت فاطمه(س) که دارای آنها است الگو گرفت. خداوند در قرآن از دو مرد سخن به میان آورده است که اسوه هستند؛ حضرت ابراهیم و حضرت محمد(ص) و از دو زن نیز سخن به میان آورده که در قرآن الگو و اسوه هستند یعنی حضرت مریم و آسیه همسر فرعون، بنابراین زن نیز می‌تواند الگو و اسوه باشد و این را خداوند در قرآن می‌فرماید.

<http://www.iiict.ac.ir/...>

مصاحبه با شبستان

حضرت زهرا(س) در مقام رضا و تسلیم در برابر خداوند

جناب آقای سیدحسین فخرزارع

مدیر گروه فرهنگ پژوهی پژوهشکده فرهنگ و مطالعات اجتماعی پژوهشگاه در گفتگو با شبستان گفت: با این وجود به قدری که در خصوص وجود ارزشمند ایشان در بیان ما می تواند جاری شود به اندازه‌ای است که نسبت به آنها شناخت پیدا کرده‌ایم، یعنی اندازه سعه پژوهشی و ادراک ماست و آب دریا را اگر نتوان کشید. هم به قدر تشنگی باید چشید.

<http://www.iiict.ac.ir/...>

سخنرانی

آثار ضد جنگ مخالف حقیقت جنگ هستند

جناب آقای دکتر احمد شاکری

نظام مسایل نه تنها باید دانسته شوند که از کجا نشات می گیرند و جنس آنها چیست، نخست باید اولویت گذاری شوند و پاسخ‌های درست و نادرستی که در مورد آنها گفته شده است نیز در ذهن پژوهشگر بیاید. رسانه‌ها و برخی مجامع ادبیات را به نکاتی مساله‌مند می‌کنند که پاسخ داده شده است.

<http://www.iiict.ac.ir/...>

سخنرانی

حکمرانی نوین یعنی سازگار شدن با دنیای هوش مصنوعی

جناب آقای دکتر مسعود فیاضی

تغییرات عمده‌ای که در دهه‌های اخیر رخ داده و عملاً موجب اندیشیدن درباره حکمرانی نوین شده است عمدتاً مربوط به رشد چشمگیر فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی و تأثیرشان در سایر حوزه‌ها بوده است. زیرا در دو دهه اخیر شاهد تغییر و تحولاتی در این فناوری‌ها به شکل گسترده هستیم که موجب شده است، حکومت‌ها در اعمال حاکمیت خود با چالش‌هایی مواجه شوند.

<http://www.iict.ac.ir/...>

نشست

امر قدسی همیشه باور نیست؛ بلکه فرا باور است

نشست نقد و بررسی رمان «شیر نشو» در راستای مجموعه نشست‌های «روایت داستانی از امر قدسی» به همت گروه ادبیات اندیشه پژوهشگاه با حضور دکتر حمید عبداللهیان، دکتر احمد شاکری و مجید قیصری (مؤلف کتاب شیرنشو) دی‌ماه جاری در محل پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی برگزار شد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

سخنرانی

توجه به «ساحت تربیت زیبایی شناختی و هنری» مزیت رقابتی مجلات رشد

آنچه در این فرصت طرح و ارائه می‌شود، کامل نیست اما می‌تواند با گفت‌وگو و اندیشه‌ورزی و تعامل بیشتر، از آنچه هست کامل‌تر شود. شاید اشاره به این نکته که تنها سند و متن کاملی که در عالم وجود مطرح است متن «قرآن» است، بتواند ناکامل بودن هر بحث و سند و نوشته دست بشر را روشن کند.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مصاحبه با مهر

زیارت جامعه ترسیم کننده نقش ائمه معصومین در چگونگی مدیریت جامعه

زیارت جامعه ترسیم کننده نگاهی است که ما به ائمه معصومین باید داشته باشیم؛ هم از بعد نگرشی و معرفتی و هم از بعد باور و اعتقاد و هم از بعد رفتار و عمل. امام هادی علیه السلام در این زیارت یک زمینه بسیار جذاب و جامع و عمیقی را برای تعمیق پیوند امت و امام فراهم کرده اند.

<http://www.iict.ac.ir/...>

سخنرانی

تداوم ایده‌های فکری علامه مصباح موجب ایجاد «مکتب» می‌شود

جناب آقای دکتر محسن ردادی

روشنفکر به معنای واقعی کلمه که حتی در غرب نیز بدان معنا شناخته می‌شود، اندیشمندی است که در میدان باشد. در غرب و ایران اندیشمندان بسیار بزرگی داریم، اما فقط استاد دانشگاه و فیلسوف هستند که گوشه‌ای می‌نشینند و فقط کتاب می‌نویسند. روشنفکر چه در غرب و چه در ایران به معنای واقعی کلمه، کسی است که پا در میدان می‌گذارد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مصاحبه با ایننا

نویسندگان زن در خاطره‌نگاری موفق‌تر از داستان‌نویسی هستند

جناب آقای دکتر احمد شاکری

مسئله‌مندی فضای ادبی ایران به مقوله ادبیات زنانه به معنای «ادبیاتی که زنان تولید می‌کنند» یا «ادبیاتی که به زنان می‌پردازد» یا «ادبیاتی که مخاطبان زن را مورد توجه قرار می‌دهد» تعیین‌کننده پاسخ‌ها، کنش‌ها و واکنش‌هایی است که در این عرصه شاهد بوده‌ایم. پرسشی که مقدم بر بیان گزاره‌هایی درباره ادبیات زنان است، نفس «مسئله‌مندی» ادبیات به مقوله زن است.

<http://www.iict.ac.ir/...>

یادداشت

شکاف نسلی واقعیت عینی دارد؟

جناب آقای مهدی جمشیدی

در میان نوجوانان و جوانان نیز کسانی هستند که به برخی از لایه‌های حاکمیت، نقد دارند و زبان به اعتراض و چالش‌گری می‌کشایند، اما این رفتارها به معنی عبور آنها از ایدئولوژی انقلابی و تبدیل شدن‌شان به دیگری نیست. شخصیت بسیاری از آنها، حاصل ترکیبی از همین حمایت‌ها و مخالفت‌ها است و چنین نیست که یک‌دستی مطلق بر هویت آنها حاکم باشد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مستخرج از مقاله

عبودیت خدای متعال بارزترین ویژگی حضرت فاطمه زهرا(س)

حضرت فاطمه زهرا (س) به عنوان برترین بانوی اسلام می‌باشد و آن چنانکه در روایات شیعه و اهل سنت تصریح شده ایشان برترین بانوی دو عالم و یا برترین بانوی بهشتی می‌باشند و لقب «سیده النساء العالمین» را برای آن حضرت ذکر کردند. از این رو هیچ شکی نیست که مقام و جایگاه حضرت صدیقه طاهره (س) در اسلام و میان مسلمانان یگانه می‌باشد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

جلسات

جلسات ۶۶۱ تا ۶۶۴ شورای علمی دانشنامه قرآن‌شناسی

جلسات ۶۶۱ تا ۶۶۴ شورای علمی دانشنامه، دیمه سال جاری، با حضور حضرات آیات و حجج اسلام والمسلمین علی اکبر رشاد، سیدمحمد غروی، عبدالکریم بهجت پور، عبدالرحیم سلیمانی بهبهانی، احمد قدسی، ابوالقاسم مقیمی، اکبر زراعتیان و احمد مهدی‌زاده به صورت حضوری و مجازی و با رعایت شیوه نامه های بهداشتی برگزار شد.

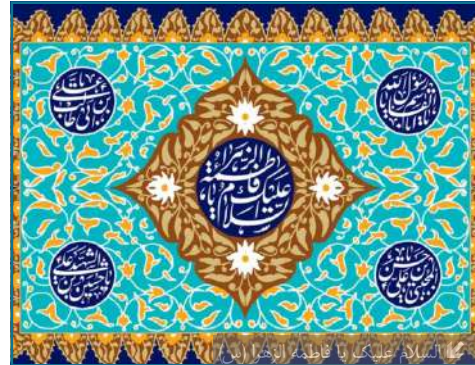

<http://www.iict.ac.ir/...>

مستخرج از مقاله

گزارشی از تولد حضرت فاطمه بر اساس نقل دانشنامه فاطمی

حضرت فاطمه(س) آخرین فرزند پیامبر اکرم(ص) از خدیجه(س) است که پنج سال پس از بعثت رسول خدا(ص)، به دنیا آمد. گرچه اصل وجود فاطمه(س) برگرفته از وجود رحمانی رسول الله(ص) است و این ویژگی و افتخار برای سیده نساء العالمین(س) بسنده است، ولی تقدیر الهی آن بود که رسول خدا(ص) هدیه‌ای الهی را که میوه‌ای بهشتی بود.

<http://www.iict.ac.ir/...>

جلسات

جلسات ۶۶۵ تا ۶۷۷ شورای علمی دانشنامه قرآن شناسی

جلسات ۶۶۵ تا ۶۷۷ شورای علمی دانشنامه، دیمه سال جاری، با حضور حضرات آیات و حجج اسلام والمسلمین علی اکبر رشاد، سیدمحمد غروی، عبدالکریم بهجت پور، عبدالرحیم سلیمانی بهبهانی، احمد قدسی، ابوالقاسم مقیمی، اکبر زراعتیان و احمد مهدی‌زاده به صورت حضوری و مجازی و با رعایت شیوه نامه های بهداشتی برگزار شد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

مستخرج از مقاله

جایگاه زن در اسلام با تاکید بر سیره و شخصیت فاطمی

در اسلام برای زن مقام والایی در نظر گرفته شده است، چنانکه در قرآن مجید وقتی سخن از آرامش و سکون برای انسان است از زن به عنوان آرامش دهنده یاد می‌شود. در سوره روم خداوند متعال می‌فرماید همسرانی از جنس خودتان برای شما آفریدم تا در کنار آنان آرامش یابید. شکی نیست که این مقام خاص و ویژه تنها در اسلام برای زن در نظر گرفته شده است.

<http://www.iict.ac.ir/...>

جلسات

جلسات ۶۷۸ تا ۶۸۰ شورای علمی دانشنامه قرآن‌شناسی

جلسات ۶۷۸ تا ۶۸۰ شورای علمی دانشنامه، دیمه سال جاری، با حضور حضرات آیات و حجج اسلام والمسلمین علی اکبر رشاد، سیدمحمد غروی، عبدالکریم بهجت پور، عبدالرحیم سلیمانی، بهبهانی، احمد قدسی، ابوالقاسم مقیمی، اکبر زراعتیان و احمد مهدی‌زاده به صورت حضوری و مجازی و با رعایت شیوه نامه های بهداشتی برگزار شد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

رونمایی

حضرت زهرا (س) مصداق بارز بهترین الگوی جهاد تبیین

آیین رونمایی از کتاب ارزشمند «او فاطمه است» که در گروه فرهنگ پژوهی پژوهشگاه به سامان رسیده است، با حضور مولف این کتاب

سرکار خانم زهره یزدان پناه قره تپه، و با حضور و سخنرانی دکتر فرشته روح افزا و دکتر محمود مطهری نیا و اصحاب رسانه، دی ماه جاری در کتابشهر ایران برگزار شد.

<http://www.iict.ac.ir/...>

تازه‌های نشر

کتاب نقد اعتبار فهم سلف منتشر شد

کتاب نقد اعتبار فهم سلف اثر حجت‌الاسلام والمسلمین محمدباقر پورامینی در گروه کلام و دین پژوهی پژوهشگاه حکمت و دین پژوهی و

توسط سازمان انتشارات پژوهشگاه به زیور طبع آراسته شد. بستر باور به مرجعیت سلف، زمانی فراهم می‌شود که صحابه، تابعین و اتباع تابعین در آرای خود هیچ اختلافی نداشته باشند؛

- نشست علمی ماهیت پارادایم ✓
- حضور آیت‌الله رشاد در نکوداشت بین‌المللی علامه مصباح یزدی ✓
- بازدید مدیران و اعضای هیات علمی گروه معارف دانشگاه امام حسین(ع) ✓

کمیسیون فلسفه، کلام، ادیان و فلسفه دین همایش بین‌المللی استاد فکر علامه مصباح

بازدید مدیران و اعضای هیأت علمی گروه معارف دانشگاه جامع امام حسین (ع)

نشست علمی ماهیت پارادایم

www.iict.ac.ir

تبلور فرهنگ و اندیشه در علوم انسانی اسلامی

ارتباط با ما

راههای ارتباط با پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی:

– تلفن اداره روابط عمومی و اطلاع رسانی: ۰۲۱/۸۵۳۱۲۴۵ و ۰۲۵/۳۷۶۰۴۴۶۰
– کد پستی: ۱۵۹۱۱-۱۵۱۴۶
– پست الکترونیک: info@iict.ac.ir

آدرس ما در شبکه های مجازی:

@iictchannel

نشانی دفتر مرکزی (تهران):

خیابان شهید بهشتی، خیابان شهید احمد قصیر (بخارست)، کوچه پژوهشگاه (دوم)، پلاک ۲

نشانی دفتر قم:

بلوار ۱۵ خرداد (شاه سید علی)، کوچه شهید میثمی (کوی ۱۰)